

FŐVÉDNÖKI KÖSZÖNTŐ

*„bizimatamizkim-szingkökte
szentlenszingszeningading
düs-szünszeningkönglügüing
necsik-kimdzserdealajkökte”*

Tisztelt Elnök úr, Polgármester Úr! Főtisztelendő Tartományfőnök Úr, Plébános Urak! Főtisztelendő és Tisztelt Professor Urak! Tisztelt Konferencia! Hölgyeim és Uraim!

Az egyetlen fennmaradt kun nyelvemlék, a Miatyánk kezdő soraival köszöntöm Önöket! A mai napon a Konferencia ugyanis egyszerre ünnepli és emlékezik meg a domonkos rend megalakulásának 800. évfordulójáról, valamint – a kunok világtalálkozója révén – hazánk és a kunok kapcsolatáról.

Mi az a közös pont, amely ezt a két eseményt összeköti? Mi a közös üzenete számunkra a mai napnak?

Amikor a domonkosokról, a prédikátorok, a vándor igehirdetők rendjéről beszélünk, nem csak azok a tudósok, nagy szónokok jutnak eszünkbe, akik az európai fejlődés meghatározó alakjai voltak, mint Nagy Szent Albert, Aquinói Szent Tamás, Sienai Szent Katalin, hanem az a munka, az az életforma is, amelynek révén Európa és így Magyarország szellemi-lelki arculata kialakult.

A vagyonáról lemondó, kolduló és tanító szent ember képe hosszú évszázadok óta él a köztudatban, hiszen ott voltak, cselekvő módon jelen voltak az egyszerű emberek mindennapjaiban.

A szerzetesrendek hosszú évszázadokig az élet minden területére kiterjedő, Európa arculatát minden tekintetben meghatározó kultúrateremtő és terjesztő tevékenységet folytattak. „Lelki gondozó” feladataik mellett tanítottak, könyveket másoltak, beteget gondoztak és gyógyítottak, iparra és fejlettebb mezőgazdasági munkákra nevelték, tanították a népvándorlás népeit. Manapság mindezt úgy fogalmazzuk meg, a közfeladat ellátásban pótolhatatlan szerepet játszottak és játszanak ma, a rendszerváltást követően ismét.

A szerzetesek helyét, szerepét, szolgálatát mutatja be a Budapesten ma kezdődő rendezvény, a „Szerzetesek tere”, amelynek során küldetésük lényegét ismertetik. A szerzetesrendek regulájukban fogalmazzák meg azt a célt, amelyre közösségüket alapítják. Különösen fontos ez a bemutatkozás, hiszen a kommunista egyházüldözés részeként a szerzetesrendeket – így a domonkos rendet is – feloszlatták. Közösségi életük így megszűnt, hivatásukat csak egyénileg és titokban folytathatták. Évtizedek teltek így el, amelynek következtében sokakban a szerzetesekről gondolkodva olyan kép alakult ki, mint a világból kivonuló, azzal közösséget nem vállaló emberek. Ez a bemutatkozás hozzásegíthet mindannyiunkat,

hogy a köztünk élő, mindennapjainkban velünk osztozó, a velünk közösséget vállaló hús-vér embert lássuk meg bennük.

Engedtessek meg, hogy a domonkos rend két magyar alakját kiemeljem:

Árpád-házi Szent Margit, IV. Béla királyunk leánya, az önmehtagadás és keresztény szeretet példaképe, aki magát, mint engesztelő ajándékot ajánlotta fel hazánkért.

A másik domonkos, Julianus barát, aki a magyarok őshazáját, Magna Hungáriát kereste és találta meg Keleten. Második útja során azonban már csak a tatárok készülődő inváziójáról tudott híreket hozni.

Egy királyi családból származó szent és egy egyszerű szerzetes. Mindkettőjükre úgy emlékezünk, mint akik nemzetünket megerősítették hitében, magyarságában.

Ma, amikor ismét Európát védjük, azt a kultúrát, életformát, azokat az értékeket, amelyek kontinensünket mai képére formálták, nagy szükségünk van Margitokra és Juliánuszokra! Olyan, hitükben biztos alapokon álló, kitartó, fáradhatatlan emberekre, akik szellemi, lelki erejükkel képesek megerősíteni minket. Akik vállalják, akár a világ szellemi divatáramlataival szembemenve is, hogy a kitűzött célt elérik.

A Konferencia házigazdája Kunszentmárton, a hajdani Mártonfalva. Nevében ma ott hordozza a „kun” előtagot, amely közvetlenül is utal lakóinak egykori származására. Mártonfalva pedig egyike azon településeknek, amelyek Szent Márton nevét vették fel. Így megszólított és meghívott, hiszen novemberben veszi kezdetét a Szent Márton püspök tiszteletére, születésének 1700. évfordulója alkalmából meghirdetett Szent Márton Emlékév. A Kormány célként tűzte maga elé, hogy a jubileumi események központi ünnepei mellett a Szent Márton titulusú templomok számára is lehetővé teszi az Emlékévhez való kapcsolódást. Tekintettel arra, hogy Ferenc pápa 2016. évet az Irgalmasság rendkívüli szent évének nyilvánította, így Szent Márton cselekvő szeretetének, a szegények megsegítésének előtérbe helyezésével tudjuk bekapcsolni a helyi egyházi közösségeket. Ezért a közösségépítő, a fiatalok aktív szerepvállalását, a generációk közötti együttműködések, a társadalmi befogadást szolgáló programokat támogatjuk. Célunk, hogy segítsük a Szent Márton titulusú templomok közötti kapcsolatépítést, hálózatfejlesztést, illetve a Szent Márton templomok a szent kultuszához kapcsolódó kisebb beruházásait. Mindezzel együtt a helyi értékközösségek megerősödését. Bízunk benne, hogy a kunszentmártoni plébánia is – a már megszokott kezdeményező-készségével – sikerrel tud csatlakozni ehhez az elképzeléshez.

Ha a kunokról szólunk, mint harcos nomád nép jelennek meg történelmi tudatunkban. Letelepedésük az Árpád-korban megerősítette hazánkat. Bár területi és szervezeti autonómiával rendelkeztek, mégis rövid idő alatt felvették nyelvünket. Sok mindenben közös a két kultúra. Az ő kereszténnyé válásuk szorosan kapcsolódik a domonkosok térítő művéhez. Már a rendalapító Szent Domonkos azzal a kéréssel fordult III. Ince pápához, hogy engedélyezze számára és követői számára a kunok közötti térítést. Akkor azonban erre még nem kerülhetett sor. Később

azonban ezt segítette a mai Csángóföld területén létrehozott Milkói püspökség. Ennek területén a domonkos szerzetesek fejtették ki a legnagyobb hatást.

Ha a történelmi összefüggések áttekintése után a ma feladataira tekintünk, le kell szögeznünk, a Kormány kiemelt célja a nemzeti közösségek és a hit, az örök értékek alapján szerveződő közösségek megerősítése.

Az elmúlt években sikerült olyan törvényeket alkotnia az Országgyűlésnek, amelyek segítségével szélesedtek a nemzetiségek jogai, az oktatási és kulturális autonómia bővült, megerősödött a nemzetiségek anyanyelvi joga, önkormányzataik működése.

Magyarország Kormányának emberképe – a keresztény emberképpel megegyezően – az önmaga meghaladására, az elköteleződésre, felelősségvállalásra képes autonóm személyiség. Ez olvasható ki az új, értékalapú Alaptörvényünkbe foglalt Nemzeti Hitvallásból, illetőleg azon részekből, amelyek a régi alkotmányt meghaladva nyertek megfogalmazást.

A kereszténység nemzetmegtartó szerepének hangsúlyozása mellett lehetővé vált, hogy az egyházak által fenntartott közfeladat ellátásban, így a nevelésben, oktatásban, szociális ellátásban nagyobb szerepet vállaljanak. Nem az értéksemlegességet hirdetjük. Hiszünk abban, hogy az értékek megjelenítése és megélése magasabb életminőséget ad. Meggyőződésünk, hogy az egyén és közösség viszonyában eszerint kell újat alkotnunk. Nem hiszünk sem az egyént a közösség oltárán feláldozni kész kommunista ideológia által sulykolt áligazságban, sem az egyént abszolutizáló individualista eszmerendszerben.

Külön hangsúlyoznunk kell az egyházak szerepét a határon túl élő magyarság megmaradása szempontjából. Az egyházak az identitás, az önazonosság megőrzésének szinte egyetlen intézményei. Ezek a közösségek az általános emberi értékek közvetítésén túl a magyarság megmaradásának zálogai.

Fontosnak tartjuk továbbá, hogy megoldást találjunk a feszítő demográfiai problémára. Ennek megfelelően a családok, a közösségek megerősítésével kezdtük a munkát. Magyarország Kormányának valamennyi intézkedése abból a hitből fakad, hogy erős nemzet csak az lehet, amely bátran támaszkodik szokásai, erkölce, hite és meggyőződése alkotta alapjára.

Ezért a házasság intézményét is olyan módon védelmezi Alaptörvényünk, hogy férfi és nő között önkéntes elhatározás alapján létrejövő életközösségként definiálja.

Amikor arra a kérdésre keressük a választ, hogy mi lehet az üzenete a mai napnak, akkor úgy fogalmazhatunk, egy nemzet fennmaradásának, felemelkedésének záloga a közösségeinek megtartó erejében rejlik.

Hiszem, hogy a mai Konferencia – új megállapításaival, az új eredmények megismerésével – segíti Önöket nemzetünk történelmének jobb megismerésén keresztül hitük megerősödésében!

Jó tanácskozást kívánok!

Hegy László
helyettes államtitkár
Emberi Erőforrások Minisztériuma